

ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર એન્ઝીનીકરણ સાહિત્ય સરિતા- આધોજક : પ્રદીપ રાવલ

NOG SS NO 166

વિષય :- " સર્જકોનું સાહિત્ય હનીમુન અને તેના પડકારો" શિર્ષક :- "સાહિત્યની ગરિમા" પ્રકાર :- પદ શબ્દો : ૭૪

સાહિત્યનો સર્જક બનવું છે મારે, શબ્દોની મધુર રજની માંથાવી છે, ચુપ્પવાટ-મતભેદોને દૂર કરીને મારે, સાહિત્યની ઉઠાંતરી અટકાવવી છે.

સર્જકોની મનોવૃત્તિ સમજાને મારે, સાહિત્યની મહત્વતા સમજાવવી છે. શતરંજની રમત રમનારાઓને મારે, સાહિત્યમાં પડકારી દૂર કરવા છે.

સર્જકોમાં એકતા લાવવા મારે, નકલી સર્જકોને ખુલાસા પાડવા છે, અશાની અને ઘંંઠીની સર્જકોની મારે, જાહેરમાં શાન ઢેકાડે લાવવી છે.

સાહિત્યને બદનામ કરનારાને મારે, હદયની લાગણીથી સમજાવવી છે, સાહિત્યનાં અવરોધ દૂર કરીને 'મુરલી', સર્જકોની ગરિમાનું રક્ષણ કરવું છે.

રચના:- ધનશ્શભાઈ ગઢીયા 'મુરલી' (જુનાગઢ)

NOG SS NO: 161

વિષય : સર્જકો સામે પડકારો અને બદલાતું સાહિત્ય શિર્ષક : શબ્દ વેલી પ્રકાર : ચિંતન લેખ શબ્દો : ૨૨૧

સાહિત્ય જગતની વાત કરીએ તો કેટલીક વ્યક્તિઓ ખરા અર્થમાં પુસ્તકોને વરેલી હોય છે. એવા લોકો સાહિત્ય ક્ષેત્રે એટલા તો રચ્યાપચ્ચા હોય છે કે એવું કહી શકાય કે જ્ઞાનો પુસ્તકીયા કીડા! એક પુસ્તક ઉપાડીને તેની તરફ મીટ માંનીને ઝોઈ લીધા પછી તેના વાંચનમાં આખી રાત કચાં વીતી જાય એની ખબર જ ના પડે! તેના એકે એક શબ્દોને જાણી, સમજાને મનોમન શબ્દમાં તલ્લીન બની જાય.

સાહિત્ય ક્ષેત્રે એક પછી એક શિખરો સર કરવા એ કંઈ નાનીસૂની વાત નથી. મોખરે રહેવા માટે કંઈ કેટલાય પડકારોનો સામનો કરવો પડે છે. હુન્યાની જીવનમાંથી સમય કાઢીને સાહિત્ય ક્ષેત્રે જંપલાવવું એ જ એક મોટો પડકાર છે. વિશાળ ★ શબ્દ વેલીને ★વિટલાઈને રહેવું એ ખૂબ જ કઠિનતા ભરેલું કામ છે. લેન્ખ પોતાની લાગણીને શબ્દો દ્વારા નિયોગીને સુંદર રચના રચે પરંતુ કચારેક આવી રચનાની ઉઠાંતરી કરનારા સાહિત્યિક તસ્કરોની પણ ખોટ નથી. અન્યની લાગણી સામે ચેંડ કરવા, ધર્મ વિરોધી લેખ લખીને જનમાનસ ને ઉશ્કેરવા, પાવન કલમને નિઃશુલ્ક બાબતોથી વેરાયે લી રાખવી, વગેરેથી આદર્શ સાહિત્યકારની છાપ પાંગળી સાબિત થાય છે. તો વળી કેટલાક સાહિત્યકાર નિતનવા આકર્ષક શબ્દોથી હંમેશા આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની જતા હોય છે. ખરા અર્થમાં આદર્શ રચયિતા ખૂબ જતન કરીને, એક એક વાક્યો અને પંક્તિઓને મધારીને જથ્યારે જનસુદ્ધાયમાં વહેતી મૂકી છે ત્યારે એ શાન સરિતા શાન સાગરમાં સમાઈ જાય છે અને ત્યારે ઉત્તુંગ શિખરો સર કર્યાંનો આનંદ એ સર્જકને એટલો તો અનુહત હોય છે કે તેનું શાન્દિક વર્ણન અશકુચ છે. અસ્તુ!

૦૦૦ગ્રિમા પંડ્યા ૦૦

★*NOG SS No.167*★
★*વિષય:- 'સર્જકો સામે પડકારો અને બદલાતું સાહિત્ય'*
★*શિર્ષક:-★ જે પોષતું તે મારતું: એવો દીસે કમ કુદરતી!*★
★*પ્રકાર:- ગદ - શબ્દ:-૩૪૦★*

કવિશ્રી કલાપીછની બહુ પ્રસિદ્ધ પંક્તી છે. કે જે "પોષતું તે મારતું એવો દીસે કમ કુદરતી. આજે આ જ પરિસ્થિતિ સર્જકો સામે પડકાર બનીને ઊભી છે. સર્જન કરે એ સર્જકો. સર્જન અનેક પ્રકારનું હોય છે. કંઈપણ સર્જન કરવું એ કંઈ સરળ નથી હોતું. પછી ભલે એ સાહિત્યિક હોય. સાહિત્યિક સર્જનમાં પણ વિવિધતા હોય છે. પહેલાંના સમયમાં પણ સાહિત્ય સર્જન થતું હતું. ત્યારે બૌદ્ધિક સાહિત્ય અને પ્રેરણાત્મક સાહિત્યનું સર્જન થતું. ત્યારે સોશિયલ મીડિયા કે ટેકનોલોજી નહોતી એટલે શુદ્ધ સર્જન થતું. લોકીમાં પ્રિન્ટ સાહિત્ય તરીકે વહેચાતું અને વંચાતું. ત્યારે વંચાનો પણ બૌદ્ધિક હતાં. સર્જન પર કોઈપણ પ્રકારના વાદચિવાદ વગર વિવેચન અને ટિક્કા ટિપ્પણીઓ થતી. સાહિત્યની ગરીમાંની જાળવણી થતી.

આજે સોશિયલ મીડિયાના આવિષ્કાર અને પ્રચાર પછી પરિસ્થિતિ બદલાય ગઈ છે. શુદ્ધ તાની માત્ર ઘટીને ભેણસેળીની માત્ર વધી ગઈ છે. ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરી કોપી પેસ્ટનો યુગ આવી ગયો છે. પહેલાં કોઈનું સર્જન ચોરી લેવું કે પોતાના નામે પ્રસિદ્ધ કરવું એ એનિકું ગુણો કોઈ એ પ્રકારની ચેસ્ટની કરવું નહોતું. જ્યારે એ સર્જક સામે ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ અને કોઈની પણ રચનામાં સુધારો કરી કોપી પેસ્ટ કરી પોતાના

નામે પ્રસિદ્ધમાં જરાપણ શરમ કે હીચીયિચ અનુભવતા નથી. જે સર્જકો સામેનો પડકાર તો છે જ સાથે સાથે સાહિત્યને પણ નુકશાન કરે છે. આ સંજોગોમાં કવિશ્રીની પંક્તિની પથ્થારી સાબિત થાય છે.

આજે સોશિયલ મીડિયા પર અનેક ગુપો બનતા હોય છે. એક બીજા ગુપો ટીવી સિનિયલની જેમ ટી આર પી વધારવા કોઈપણ પ્રકારની પદ્ધતિ અપનાવે છે. કાવાદાવા અને ક્રીયા ઉછળે છે. શુદ્ધમાં તોડકોડ કરતા હોય છે. સંચાલકો, એડમીનિની સૂચનાઓ અવગણતા હોય છે.

આજે સર્જકો સામે અનેક પડકારો છે. તેમાં પહેલો પડકાર પોતાનાજ સર્જક મિયો છે. જે રચનાઓ ચોરીને તેમાં તોડકોડ કરી પોતાના નામે પ્રકાશિત કરે છે. બીજો મહત્વનો પડકાર સોશિયલ મીડિયાનો ગેરૂપોગોનો છે. જે નો વ્યાપ વધતો જાય છે. કેન્સરની જેમ પ્રસરતું જાય છે.

આજે સાહિત્યનું મૂલ્ય અને મહત્વજ બદલાય ગયું છે. છીછરાપણું આવી ગયું છે. અમુક હદે સાહિત્યની સર્જકની ગરીમાનું કોઈ મહત્વ નથી જળવાતું. એવું કારણ પ્રિન્ટ વંચન કરતા ઈ વંચનનું વધતું મહત્વ છે.

નરેન્દ્ર ત્રિવેદી.જુનાગઢ

NOG SS No 335

વિષય:- 'સર્જકો સામે પડકારો અને બદલાતું સાહિત્ય' , શિર્ષક:- 'બદલાતું સાહિત્ય' , પ્રકાર:- પદ શબ્દો :- ૧૩૭

'બદલાતું સાહિત્ય'

નવું નવું નવ દિવસ અને જુનું આખો જન્મારો, નામ પોતાનું બનાવવા લે છે ધ્યાણો બધાનો સહારો.

હળણળ તો કળિયુગ આય્યો કોઈ રોકો અને યારો, લાગણીઓને ઠેસ પહોંચાડે એવા હોય છે ઠગારો.

આમ તો કરે છે સાહિત્યની એ મોટી મોટી વાતો, પોતાનું લખેલું પચાણ શકે એજ લેખક કહેવાય સારો.

સાહિત્ય તો શીખવે છે બધાને ભેગું રહેવાનું યારો, ઈર્ઝાં અને દ્રેપ છે જેનામાં એ લેખક નથી હો સારો.

આમ-તેમ ભ

